

Jafnréttisstefna KÍ 2011 - 2014

Jafnréttisstefna Kennarasambands Íslands er samþykkt á þingi sambandsins. Stefnan er reist á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla ásamt öðrum lagaákvæðum sem leggja bann við mismunun. Stefna þessi á einnig rætur í alþjóðlegum mannréttindasáttmálum og mannréttindayfirlýsingum.

Jafnrétti á vinnustað og í félagsstarfi er grundvallarréttur allra félagsmanna og starfsmanna. Jafnréttisstefna KÍ nær til allra félagsmanna KÍ, starfsmanna, og annarra sem starfa á vegum sambandsins. Horft er til hvers kyns mismununar á grundvelli kyns, kynþáttar, kynhneigðar, aldurs, fötlunar, heilsufars, þjóðernis, litarháttar, uppruna, trúarbragða, skoðana, menningar eða stöðu að öðru leyti, sem lítilsvirðir eða misbýður einstaklingi eða hópi sem fyrir henni verður.

Ráðningar í störf, starfsframi og vinnuaðstæður

Allir félagsmenn og starfsmenn KÍ skulu njóta virðingar og hafa jöfn tækifæri til starfsframa. Ekki skal mismuna umsækjendum né starfsmönnum á nokkurn hátt um vinnuaðstæður og vinnuskilyrði.

Jafnréttissjónarmið skulu metin til jafns við önnur mikilvæg sjónarmið við stöðuveitingar.

Þátttaka í nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum KÍ

Skipun í nefndir, ráð og stjórnir skal standa öllum opin.

Jöfn tækifæri félagsmanna til þátttöku í félagsstörfum innan KÍ eru grundvallarmannréttindi.

Launajafnrétti

Við ákvörðun launa og fríðinda starfsmanna KÍ skal ávallt gæta jafnréttis.

Konum og körlum skulu greidd jöfn laun¹ og skulu njóta sömu kjara² fyrir jafnverðmæt og sambærileg störf og jafna hvers konar frekari þóknana, beinna og óbeinna, hvort heldur er með hlunnindum eða öðrum hætti.

Endurmenntun og símenntun

Félagsmönnum og starfsmönnum KÍ skal ekki mismuna í möguleikum til endur- og símenntunar eða til að sækja námskeið sem haldin eru til að auka hæfni í starfi.

Samræming fjölskyldu- og atvinnulífs

Félagsmenn og starfsmenn KÍ skulu óháð kyni njóta sömu réttinda til að samræma starfsskyldur sínar og ábyrgð gagnvart fjölskyldu.

Einelti, áreitni og ofbeldi

Komið skal fram við alla félagsmenn og starfsmenn af virðingu.

Einelti, áreitni og ofbeldi líðst ekki.

Gera skal sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að félagsmenn eða starfsmenn verði fyrir kynbundinni³ eða kynferðislegri áreitni⁴, kynbundnu ofbeldi⁵ eða einelti⁶.

Menntun og skólastarf

Menntun gegnir lykilhlutverki í að tryggja jöfnuð og jöfn tækifæri.

KÍ beinir því til félagsmanna sinna að gæta mannréttinda, jafnaðar og kynjasambættingar⁷ við alla stefnumótun og áætlanagerð í skólastarfi.

Kappkosta skal að kennsla sé jafnréttismiðuð

KÍ hvetur stjórnendur allra skóla til að setja sér stefnu í jafnréttismálum í samvinnu við kennara og starfsmenn.

Bann við mismunun í skólum og á uppeldisstofnunum

Mismunun, bein⁸ eða óbein⁹, er ekki liðin innan KÍ.

Sérhver félagsmaður og starfsmaður ber ábyrgð á því að vinna gegn því að mismunun eigi sér stað. Það er jafnframt sameiginleg ábyrgð allra félagsmanna og starfsmanna að gæta þess að skapa ekki með orðum sínum eða gerðum fjandsamlegt andrúmsloft gegn ákveðnum einstaklingi eða hópi.

Jafnréttisáætlun

Jafnréttisnefnd ber ásamt formanni og skrifstofustjóra KÍ ábyrgð á að vinna jafnréttisáætlun fyrir KÍ sem byggir á jafnréttisstefnu sambandsins.

Í jafnréttisáætlun skal gera grein fyrir jafnréttisnefnd auk þess sem sett eru fram helstu markmið og aðgerðir sem miða að jafnrétti kynjanna og hvernig skapa megi skilyrði til að koma í veg fyrir því að mismunun eigi sér stað.

Í jafnréttisáætlun skal gera grein fyrir vinnuferlum og því hvert einstaklingar geti leitað telji þeir að á þeim hafi verið brotið.

Jafnréttisáætlun skal endurskoða árlega.

Endurskoðun jafnréttisstefnu

Jafnréttisstefna KÍ skal endurskoðuð á þriggja ára fresti.

Viðauki

- ¹ Með **jöfnum launum** er átt við að þau viðmið sem lögð eru til grundvallar launaákvörðun feli ekki í sér mismunun.
- ² Með **sömu kjörum** er, auk launa, átt við lífeyris-, orlofs- og veikindarétt og hvers konar önnur starfskjör eða réttindi sem metin verða til fjár.
- ³ **Kynbundin áreitni** er hvers kyns ósanngjörn og/eða móðgandi hegðun, sem tengist kyni þess sem fyrir henni verður, er í óþökk og hefur áhrif á sjálfsvirðingu þess sem fyrir henni verður og er haldið áfram þrátt fyrir að gefið sé skýrt í skyn að hegðunin sé óvelkomin.
- ⁴ **Kynferðisleg áreitni** er hvers kyns ósanngjörn eða móðgandi kynferðisleg hegðun, sem er í óþökk og hefur áhrif á sjálfsvirðingu þess sem fyrir henni verður og er haldið áfram þrátt fyrir að skýrt sé gefið í skyn að hegðunin sé óvelkomin. Áreitnin getur verið líkamleg, orðbundin eða táknræn.
- ⁵ **Kynbundið ofbeldi** er ofbeldi á grundvelli kynferðis sem leiðir til, eða gæti leitt til, líkamlegs, kynferðislegs eða sálræns skaða eða þjáninga þolenda. Einnig teljast hótanir um slíkt ofbeldi, þvingun eða handahófskennd svipting frelsis á grundvelli kynferðis, bæði í einkalífi og á opinberum vettvangi til kynbundins ofbeldis.
- ⁶ **Einelti** er ámælisverð eða síendurtekin ótilhlýðileg háttsemi, þ.e. athöfn eða hegðun sem niðurlægir, gerir lítið úr, móðgar, særir, mismunar eða ógnar og veldur vanlíðan hjá þeim sem hún beinist að.
- ⁷ Í **kynjasambættingu** felst að skipuleggja, bæta, þróa og leggja mat á stefnumótunarferli þannig að sjónarhorn kynjajafnréttis sé á öllum sviðum fléttað inn í stefnumótun og ákvarðanir þeirra sem alla jafna taka þátt í stefnumótun í samfélaginu.
- ⁸ **Bein mismunun** telst þegar einstaklingur fær óhagstæðari meðferð, á grundvelli kynferðis, kynhneigðar, trúarbragða, skoðana, kynþáttar eða þjóðernis en annar einstaklingur fær, hefur fengið eða myndi fá við sambærilegar aðstæður.
- ⁹ **Óbein mismunun** telst þegar hlutlaust skilyrði, viðmið eða venja setur fólk af tilteknum kynþætti eða þjóðerni eða vegna kynferðis, kynhneigðar, trúar sinnar eða skoðana í verri stöðu en annað fólk nema viðkomandi skilyrði, viðmið eða venja sé réttlætt á hlutlægan hátt með lögmætu markmiði og aðferðirnar til að ná þessu markmiði séu viðeigandi og nauðsynlegar.

Heimildir

Lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla.
Jafnréttisstofa.